

Federalismus a jeho projevy v Evropské unii

Abstrakt

Diplomová práce je zaměřena na pojem federalismu a jeho projevy v Evropské unii. Evropská unie jakožto entita sdružující členské evropské státy do nadnárodního společenství je celkem, ve kterém je možno spatřovat některé znaky budoucího federálního státu, a to ačkoliv se současná Evropská unie k federalistickému směřování nehlásí. Vlastní práce je rozdělena na tři hlavní části, kdy v úvodu je obecně rozveden federalismus, federace a jejich znaky. Ve druhé, stěžejní části práce, je Evropská unie analyzována skrze znaky federalismu a je vyhodnocena jejich přítomnost v Evropské unii. V závěrečné práci pak rozvíjím vlastní analytický pohled na specifika Evropského federalismu. Při hodnocení těchto specifíků současného evropského federalismu se zaměřuji na kombinaci charakteristické skutečnosti nenápadného postupného rozšiřování pravomocí Evropské unie a specifického přístupu Evropské unie k formálním znakům federalismu a státnosti. Zejména se zabývám příkladům aktivního vyhýbání se jakémukoliv užívání federalistické či státní terminologie ze strany Evropské unie i členských států. Evropská unie disponuje v celku vhodným uspořádáním orgánů a dělbou moci mezi orgány moci výkonné, zákonodárné i soudní, jakož i dělbou moci mezi orgány Unie a členských států. Evropské právo taktéž může sloužit jakožto budoucí právo federální. Evropská unie nicméně prozatím federací není, a to především z důvodu absence některých významných pravomocí ve vztahu k obranné a zahraniční politice, omezené možnosti vymáhání evropského práva, jakož i příliš vysoké míře suverenity členských států, které zůstávají samostatnými státy i z hlediska mezinárodního práva. Závěrem práce shrnuji nabyté poznatky. Zdroje, které jsem ve své práci použil, jsou především teoretické publikace k federalismu, smlouvy primárního práva Evropské unie, rozsudky Evropského soudního dvora, ústavy federálních států a rozsudky Ústavních soudů členských států Evropské unie.

Klíčová slova: Evropská unie, federalismus, plíživý federalismus